

“Η ανησυχία και κατ’ επέκταση η ανασφάλεια που συνδέεται με τη χρήση του Διαδικτύου καταφαίνεται από το γεγονός ότι το 70% των ατόμων που χρησιμοποιεί το διαδίκτυο πιστεύει ότι είναι πιο πιθανό να πέσει θύμα διαδικτυακού εγκλήματος”

2009). Οι λόγοι που οι εγκληματίες προτιμούν τη χρήση του Διαδικτύου είναι επειδή τους επιτρέπει πρόσβαση σε ένα μεγάλο εύρος ατόμων, έχει χαμηλό κόστος και κίνδυνο, εξασφαλίζει την ανωνυμία και δεν υπάρχουν καθόλου γεωγραφικοί περιορισμοί, προϋποθέσεις που καθιστούν το Διαδίκτυο ιδανικό μέρος δραστηριοποίησης ατόμων με προβληματικές συμπεριφορές.

Το διαδικτυακό έγκλημα μπορεί να πάρει διάφορες μορφές από την οικονομική απάτη ως την έκθεση σε κίνδυνο ανηλίκου. Μια από τις πιο εκτεταμένες μορφές του ηλεκτρονικού εγκλήματος είναι οικονομικές απάτες, οι επονομαζόμενες “Nigeria- 419”. Σε αυτή τη μορφή του εγκλήματος, τα θύματα λαμβάνουν ηλεκτρονικά μηνύματα στα πλαίσια των οποίων τους ζητείται να εμπλακούν είτε σε παράνομες (π.χ. ξέπλυμα χρήματος), είτε απόλυτα νόμιμες δραστηριότητες (π.χ. κληρονομίες, κέρδη από λοταρίες, εύρεση εργασίας, κ.α.). Αυτή η μορφή εγκλήματος πήρε το όνομά της από το γεγονός ότι ο μεγαλύτερος όγκος αυτών των ηλεκτρονικών μηνυμάτων προέρχεται από την Νιγηρία (ή άλλες χώρες της Δυτικής Αφρικής) και το 419 αφορά στο συγκεκριμένο άρθρο του Ποινικού Κώδικα της Νιγηρίας που παραβιάζεται με τη συγκεκριμένη δραστηριότητα.

Ο κύκλος δράσης των παραβατών είναι συγκεκριμένος και αναγνωρίζονται κάποια στάδια στον τρόπο που δραστηριοποιούνται οι παραβάτες. Πιο συγκεκριμένα, προσεγγίζεται το άτομο-στόχος και αν απαντήσει του ζητούν προκαταβολή ή κάποια λεφτά για να γίνουν ορισμένες ενέργειες. Αν τα χρήματα δοθούν ζητούν περισσότερα για να αντιμετωπιστούν κάποια νέα “εμπόδια” που προέκυψαν. Ο κύκλος αυτός σπάει όταν το υποψήφιο θύμα σταματήσει να “χρηματοδοτεί” τις ανάγκες των παραβατών. Έχει διαπιστωθεί ότι υπάρχουν κάποια χαρακτηριστικά στα άτομα-στόχους αυτών των εγκληματικών ενεργειών που τα καθιστούν πιο ευάλωτα σε αυτή τη θυματοποίηση. Αναλυτικότερα, οι έρευνες

αποκαλύπτουν ότι τα άτομα που πέφτουν θύματα μιας τέτοιας απάτης έχουν περισσότερες πιθανότητες να προέρχονται από χαμηλά οικονομικό- κοινωνικά στρώματα (μειονότητες) και να χαρακτηρίζονται από οικονομική παρορμητικότητα, δηλαδή χαμηλά επίπεδα αυτοελέγχου και διαστρεβλωμένη αντίληψη του κινδύνου (Reisig, et. al., 2009; Holtfreter et. al., 2008).

Μια πιο απειλητική μορφή του ηλεκτρονικού εγκλήματος, δεδομένου ότι ολοένα και περισσότερα παιδιά έχουν πρόσβαση στο διαδίκτυο είναι αυτό που αφορά την παιδική, ηλεκτρονική πορνογραφία ή την σεξουαλική παρενόχληση ανηλίκων στο διαδίκτυο. Τα ερευνητικά δεδομένα επισημαίνουν ότι το 1/5 των ανηλίκων που χρησιμοποιούν το Διαδίκτυο έχει προσεγγιστεί σεξουαλικά από άτομα που συνάντησαν σε αυτό, και ενώ πολλά από τα παιδιά είναι σε θέση να προστατεύσουν τον εαυτό τους και να μην ανταποκριθούν στις πιέσεις των ενηλίκων, υπάρχει μια κατηγορία ανηλίκων που πέφτει θύμα σεξουαλικής εκμετάλλευσης και επίθεσης. Πολύ συχνά οι ενήλικες προσεγγίζουν ανηλίκους δημιουργώντας μια ψεύτικη ταυτότητα και παρουσιάζοντας τον εαυτό τους έχοντας την ίδια ηλικία με τον ανήλικό- στόχο. Ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα δημογραφικά χαρακτηριστικά αυτών των παραβατών που συνοψίζονται στα ακόλουθα: στην πλειονότητά τους είναι άντρες, μεταξύ 26- 39 ετών, με ανώτερο μορφωτικό επίπεδο και οι οποίοι εργάζονται με πλήρες ωράριο (Mitchell, Wolak and Finkelhor, 2005; Wyker, 2007).

Στα πλαίσια της σεξουαλικής εκμετάλλευσης ανηλίκου εντάσσεται και η διακίνηση παιδικού πορνογραφικού υλικού, όπου πρόκειται για ένα σχετικά νέο φαινόμενο και το οποίο περιλαμβάνει τη συλλογή και τη διακίνηση παιδικού πορνογραφικού υλικού στο Διαδίκτυο. Οι συγκεκριμένοι παραβάτες μπορούν να ταξινομηθούν σε τρεις κατηγορίες: σε αυτούς που συλ-